

Neformalna ekonomija je jedan od najvećih izazova sa kojima se suočava privreda u Republici Srbiji, a njene posledice vidljive su u oblastima utaje poreza, distorzije tržišta, nelojalne konkurencije i neefikasne raspodele resursa. Počev od 2010. godine do danas, predstavnici privrede Srbije okupljeni oko Unije poslodavaca Srbije, ističu sivu ekonomiju, uz visoke stope poreza i doprinosa, kao jednu od dve najveće prepreke legalnom poslovanju.

Nivo sive ekonomije u Republici Srbiji, kreće se u rasponu od 21 do 30,1% BDP-a. Imajući u vidu visinu BDP Republike Srbije, moguće je izračunati da se mimo propisa prometuju roba i usluge u vrednosti od oko 10 milijardi evra, od čega budžet ostaje uskraćen za oko 3 milijarde evra.

Među uzrocima sive ekonomije su relativno visoko fiskalno opterećenje rada, komplikovane i skupe poreske procedure, komplikovan i netransparentan poreski sistem, neadekvatno organizovana, nedovoljno obučena i opremljena poreska administracija, nizak kvalitet usluga javnog sektora i visok nivo tolerancije prema sivoj ekonomiji.

Posledice sive ekonomije su nelojalna konkurencija koju prouzrokuju

subjekti koji posluju u zoni sive ekonomije, što dovodi do zatvaranja privrednih subjekata koji poštuju propise, otpuštanja radnika i smanjenja investicija, kao i manji budžetski prihodi.

Suzbijanje sive ekonomije zahteva koordinisane napore javne uprave i učesnika na tržištu.

Opšti cilj, u skladu sa Nacionalnim programom je smanjenje obima sive ekonomije sa 30,1 % na 26,7% učešća u BDP. Ovaj cilj će se ostvariti kroz efikasniji nadzor nad tokovima sive ekonomije; unapređenje funkcionisanja fiskalnog sistema; smanjenje administrativnog i parafiskalnog opterećenja za privredu i građane; podizanje svesti građana i privrede o značaju suzbijanja sive ekonomije i motivacija za poštovanje propisa.

Imajući u vidu da četiri od pet preduzetnika ne preživi početni period otpočinjanja biznisa, moramo zaključiti da bi se oslobađanje od poreza i doprinosa i smanjenja neporeskih dažbina u prvoj godini rada pokazalo kao važan podsticaj za preduzetništvo. Vlada Republike Srbije mora razmotriti da se uvede stalno smanjenje poreza i doprinosa na minimalne zarade, kao i da se olakša zapošljavanje sezonskih radnika, koje je sada u potpunosti u sivoj zoni. Neophodno je stvoriti ambijent u kojem će ekonomija biti fer kontrolisana od strane inspekcija i da je ključno za sve inspekcije da primenjuju analizu procene rizika.

"Jači socijalni dijalog u zemljama
Zapadnog Balkana 3"
Projekat finansira Evropska komisija

NEFORMALNA EKONOMIJA